

Pogosta vprašanja:

Vloga in delo Evropskega računskega sodišča kot zunanjega revizorja EU

1. Kdo smo?

Evropsko računsko sodišče (Sodišče) je **neodvisni zunanji revizor Evropske unije (EU)**. Ustanovljeno je bilo z Bruseljsko pogodbo leta 1975, delovati pa je začelo oktobra 1977. S sklenitvijo Maastrichtske pogodbe leta 1993 je postalo institucija EU.

Sodišče prispeva k izboljševanju finančnega poslovanja EU, spodbuja odgovornost in transparentnost ter deluje kot **varuh finančnih interesov** državljanov Unije. Neodvisno in objektivno delo, ki ga opravlja, je drugim institucijam EU in državam članicam v pomoč pri boljšem upravljanju in nadziranju porabe sredstev EU.

O svojem delu in ugotovitvah poroča v poročilih in drugih publikacijah. Ta poročila so pomembna za Svet in Evropski parlament pri njunem zakonodajnem in nadzornem delu ter v postopku **podelitve razrešnice** institucijam EU za njihovo izvrševanje proračuna EU.

2. Kaj Sodišče dela?

Sodišče izvaja **revizije** in **preglede** ter daje **mnenja**.

- **Revizije** izbira in izvaja neodvisno na podlagi svojega mandata in nalog, opredeljenih v Pogodbi, ter v skladu s [poklicnimi standardi in drugimi odločbami organizacije INTOSAI](#). *Revizija je sistematičen proces, pri katerem se objektivno pridobivajo in vrednotijo dokazi, da bi se ugotovilo, ali so informacije ali dejanski pogoji skladni z uveljavljenimi merili, ki jih uporabljajo neodvisni zunanji revizijski organi.* Sodišče je pooblaščen za izvajanje **revizij računovodskih izkazov ter revizij skladnosti in smotrnosti poslovanja**, v katere so zajete institucije in organi EU ter organi držav članic, ki porabljajo sredstva EU in/ali izvajajo politiko EU.
- Cilj **pregledov** Sodišča je zagotoviti opise in analizo okoliščin, pogosto z medsektorskega vidika in na podlagi predhodnega revizijskega dela ali drugih javno dostopnih informacij. Sodišče lahko v pregledih predstavi svoje analize področij ali vprašanj, ki jih še ni revidiralo, ali ugotavlja dejstva o specifičnih temah ali problemih. Pri tem delu lahko opozori tudi na pomembna tveganja in izzive.
- Sodišče daje tudi **mnenja** o predlogih Komisije za novo ali revidirano zakonodajo. Kadar ti predlogi pomembno in/ali neposredno vplivajo na finančno upravljanje, se je treba v skladu s pravom EU v nekaterih zakonodajnih postopkih posvetovati s Sodiščem. Za mnenja o drugih specifičnih vprašanjih lahko Sodišče zaprosijo druge institucije EU. Sodišče vsa svoja mnenja posreduje v obravnavo zakonodajalcema EU, tj. Evropskemu parlamentu in Svetu, vendar mnenja niso pravno zavezujoča.

Pogosta vprašanja o Evropskem računskem sodišču

3. Katere vrste revizij izvaja Sodišče?

Sodišče izvaja tri vrste revizij, pri katerih preveri:

- ali so sredstva EU pravilno obračunana (**revizija računovodskih izkazov**),
- ali so bila zbrana ali porabljena v skladu z ustreznimi pravili in predpisi (**revizija skladnosti**) ter
- ali je njihova poraba stroškovno učinkovita (**revizija smotrnosti poslovanja**).

Revizije računovodskih izkazov in revizije skladnosti

Sodišče mora v skladu s [svojimi pooblastili iz Pogodbe](#) vsako leto revidirati zanesljivost konsolidiranih letnih računovodskih izkazov splošnega proračuna EU (**revizija računovodskih izkazov**) ter zakonitost in pravilnost z njimi povezanih transakcij (**revizija skladnosti**). Na podlagi strukturiranega pristopa k tema vrstama revizij oblikuje svoje revizijsko mnenje (**izjavo o zanesljivosti**).

Sodišče pri letnih **revizijah računovodskih izkazov** preuči, ali je Komisija v računovodskih izkazih pravilno predstavila finančne informacije v skladu z veljavnim okvirom za finančno poročanje in regulativnim okvirom, pri tem pa upošteva mednarodne revizijske standarde. Da bi lahko pripravilo svoje revizijsko mnenje, preveri delovanje ključnih računovodskih postopkov, analizira in usklajuje zaključni račun in salde ter preizkusi podatke.

Sodišče pri **revizijah skladnosti** oceni, ali so dejavnosti, finančne transakcije in informacije, evidentirane v računovodskih izkazih EU, skladne s pravili, zakonskimi akti, predpisi in sporazumi, ki jih mora upoštevati revidirani subjekt.

Da bi ocenilo, ali so transakcije, ki so povezane z zaključnim računom, skladne s predpisi EU in drugimi veljavnimi predpisi, v glavnem neposredno preizkusi transakcije v statistično reprezentativnem **vzorcu transakcij**, ki so bile izbrane naključno. To dopolni s pregledom izbranih **nadzornih in kontrolnih sistemov**, da bi ugotovilo, ali so bili zbrani prihodki in izvršena plačila EU pravilno izračunani ter skladni s pravnim in regulativnim okvirom EU. Sodišče vsako leto **podrobno preizkusi podatke** za vse programe porabe EU in izbrane države članice ter na podlagi tega preizkušanja pridobi ločene ocene za pomembnejša proračunska področja EU. Kot dokaze za svoje revizijske ugotovitve uporablja tudi ustrezno in razpoložljivo **delo drugih revizorjev**, ki so zaposleni pri Komisiji ali organih držav članic EU.

Revizije smotrnosti poslovanja

Sodišče pri izbranih **revizijah smotrnosti poslovanja** oceni kakovost prihodkov ali porabe EU. Pri njih preuči programe, operacije, upravljalvske sisteme in postopke organov in institucij, ki upravljajo sredstva EU, da bi ocenilo, ali ti subjekti te vire uporabljajo **gospodarno, učinkovito in uspešno**.

Revizije smotrnosti poslovanja, ki jih opravi Sodišče, zajemajo preglede postopkov in sistemov procesa javnih intervencij, vključno z **vložki** (finančna, kadrovska, materialna, organizacijska ali regulativna sredstva, potrebna za izvedbo programa), **izložki** (kaj je bilo narejeno v okviru programa), **rezultati** (takojšnji vplivi programa na neposredne naslovnike ali prejemnike) in **učinki** (dolgoročne spremembe v družbi, ki jih je mogoče pripisati ukrepanju EU).

Pogosta vprašanja o Evropskem računskem sodišču

4. Katere glavne izločke Sodišče objavi na podlagi svojega revizijskega dela?

Sodišče objavlja štiri [glavne vrste izločkov](#): letna poročila, posebna poročila, preglede in mnenja:

V svojih **letnih poročilih** predstavlja rezultate dela pri **revizijah računovodskih izkazov in revizijah skladnosti** za proračun EU, mehanizem za okrevanje in odpornost ter evropske razvojne sklade. Poleg tega objavlja **specifična letna poročila**, v katerih predstavi rezultate svojih **letnih revizij računovodskih izkazov** agencij, decentraliziranih organov in skupnih podjetij EU. V letnih poročilih da izjavo o zanesljivosti, ki jo Evropski parlament upošteva pri odločitvi o tem, ali bo odobril izvrševanje proračuna EU za zadevno leto.

Sodišče v **posebnih poročilih** objavlja rezultate **revizij smotrnosti poslovanja** za različna področja porabe in politike. V teh poročilih se osredotoči na teme, povezane z vprašanji, s katerimi se srečuje EU, na primer: rast in delovna mesta, evropska dodana vrednost, upravljanje javnih financ ter okolje in podnebni ukrepi.

Sodišče je leta 2023 objavilo **35 posebnih poročil in pregledov**, v katerih je obravnavalo številne izzive za EU na različnih področjih porabe in politik EU.

Poleg tega je objavilo **štiri mnenja** o zakonodajnih predlogih Komisije.

Sodišče vsa poročila, preglede in mnenja objavlja na [svojem spletišču](#) v **24 uradnih jezikih EU**. Na spletišču objavlja tudi odgovore revidiranih organov.

5. Katera sredstva revidira Sodišče?

Sodišče vsako leto pri delu v zvezi z izjavo o zanesljivosti revidira **prihodke in odhodke v okviru proračuna EU**. Poleg tega revidira pravilnost **odhodkov mehanizma za okrevanje in odpornost**, za katere da ločeno revizijsko mnenje.

Za letno poročilo za leto 2022 je populacija, ki jo je Sodišče revidiralo pri preizkušanju prihodkov, znašala 245,3 milijarde EUR, pri preizkušanju odhodkov pa 220,5 milijarde EUR. Sodišče je svoji mnenji zasnovalo na dveh različnih revidiranih populacijah: eni za porabo proračuna EU (166,8 milijarde EUR) in eni za porabo iz mehanizma za okrevanje in odpornost (53,7 milijarde EUR).

Sodišče revidira tudi druge prihodke in odhodke EU, kot so prihodki in odhodki 8., 9., 10. in 11. Evropskega razvojnega sklada (ERS), agencij EU, skupnih podjetij EU.

Revizije smotrnosti poslovanja ali posebna poročila so osredotočeni na specifična področja porabe in politik, ki jih podpira EU, ali proračunske in upravljavske teme.

6. Kaj Sodišče revidira in kje?

Sodišča ima sedež v Luxembourg, revizijsko delo pa opravlja tako v Luxembourg kot tudi na kraju samem. Njegovi revizorji pogosto obišejo **Evropsko komisijo**, ki je glavni revidiranec Sodišča, in druge institucije EU, pa tudi agencije in organe EU, nacionalne, regionalne in lokalne organe držav članic EU, delegacije EU v tretjih državah ter mednarodne organizacije, ki upravljajo sredstva EU.

Revizorji Sodišča obišejo tudi upravičence **do sredstev EU na kraju samem**, tako v EU kot tudi zunaj njenih meja. Pri teh preverjanjih sledijo toku denarja iz proračuna EU do končnih upravičencev ter tako **pridobijo neposredne**

Pogosta vprašanja o Evropskem računskem sodišču

revizijske dokaze o izplačilih od tistih, ki upravljajo politike in programe EU ter zbirajo ali izplačujejo sredstva EU, pa tudi od končnih upravičencev.

7. Kako Sodišče oblikuje svoj delovni program?

Sodišče je pri izbiri in izvajanju svojega revizijskega dela popolnoma neodvisno.

Svoje glavne cilje za dolgoročno načrtovanje določi v [večletni strategiji](#). Poleg tega izvaja tekoče načrtovanje, pri katerem podrobneje določi, kaj bo revidiralo v naslednjih letih in kateri viri bodo za to potrebni.

V delovnem programu izbere revizijske naloge na podlagi več objektivnih meril, kot so:

- tveganja za porabo iz proračuna in izvajanje politike prek proračuna,
- obseg finančnih sredstev,
- predhodne revizije,
- morebitna dodana vrednost/učinek in
- razpoložljivi viri.

Sodišče pri tem upošteva tudi revizijske predloge, ki jih prejme od svojih institucionalnih deležnikov (odborov Evropskega parlamenta, predloženih prek konference predsednikov odborov, in stalnih predstavništev držav članic pri EU). Na koncu sprejme delovni program, v katerem poudari svoje revizijske prioritete za prihodnja leta in podrobno opiše posebna poročila in preglede, ki jih namerava objaviti poleg svojih vsakoletnih letnih poročil.

[Svoj delovni program](#) posreduje deležnikom in redno posodablja [okvirni časovni razpored poročil](#), ki naj bi jih objavilo v 12 mesecih.

Sodišče svoje revizijsko delo sicer načrtuje vnaprej, vendar je kljub temu prilagodljivo, če je zaradi okoliščin treba v kratkem času revidirati določeno področje politike EU, ki mu je treba zaradi nastajajočih težav nameniti pozornost.

8. Kakšen učinek ima delo Sodišča?

Sodišče s svojim delom **oblikovalcem politik in zakonodajalcema zagotavlja informacije o področjih, na katerih bi lahko EU v prihodnosti storila več**. Njegova poročila so jasna in dostopna, saj Sodišče meni, da bi morali evropski državljani zlahka razumeti, kaj je bilo z njihovim denarjem storjeno in ali je bil ta porabljen pametno in v skladu s pravili.

Čeprav **priporočila** Sodišča niso pravno zavezujoča, jih revidiranci večinoma sprejmejo in izvedejo. Ko Sodišče nekaj let po objavi svojega poročila dano področje revizije ponovno pregleda, vedno znova ugotavlja, da so imela njegova priporočila pozitiven učinek.

9. Kdo so uslužbenci Sodišča in kakšno vlogo imajo njegovi člani?

Sodišče **deluje kot kolegijski organ, ki ga sestavljajo člani**, po eden iz vsake države članice EU. [Člane Sodišča](#) imenuje Svet po posvetovanju z Evropskim parlamentom za obdobje šestih let, ki se lahko podaljša. Sodišče vodi predsednik – član, ki ga izvoli kolegij. Predsednik prevzame vlogo „prvega med enakimi“ za mandat treh let, ki se lahko podaljša.

Pogosta vprašanja o Evropskem računskem sodišču

Vsak član Sodišča je dodeljen enemu od **petih revizijskih senatov**, ki sprejmejo večino revizijskih poročil, pregledov in mnenj. Senati razporejajo svoje naloge med svoje člane. Vsak član je za svoje revizijske naloge odgovoren senatu in kolegiju.

Sodišče ima približno **950 uslužbencev**. Večinoma so revizorji, poleg njih pa so tudi prevajalci in uslužbenci, ki zagotavljajo podpirne storitve in storitve splošne uprave. Revizorji imajo širok razpon strokovnih referenc in izkušenj v javnem in zasebnem sektorju, vključno s področji računovodstva, notranje in zunanje revizije, prava in ekonomije. Sodišče zaposluje **državljanke vseh držav članic EU**. Uslužbenci Sodišča so javni uslužbenci EU, zato zanje veljajo kadrovske predpisi EU. Sodišče zaposluje skoraj enako število moških in žensk.

10. Kako Sodišče sodeluje z vrhovnimi revizijskimi institucijami držav članic EU?

V skladu s Pogodbo o delovanju EU Sodišče in vrhovne revizijske institucije (VRI) držav članic **sodelujejo v duhu zaupanja**, pri čemer ohranjajo svojo neodvisnost.

Sodišče sodeluje z državami članicami predvsem v okviru Kontaktnega odbora VRI EU. Ta odbor je platforma, ki vrhovnim revizijskim institucijam omogoča izmenjavo izkušenj in metodoloških pristopov v več delovnih skupinah in mrežah. Vodje VRI EU se srečujejo enkrat letno in razpravljajo o aktualnih in splošno pomembnih vprašanjih. Več informacij o tem je na voljo na [spletišču kontaktnega odbora EU](#).

11. Kako Sodišče prispeva k boju proti goljufijam?

Sodišče kot zunanji revizor EU **ni pooblaščen za preiskovanje primerov suma goljufij**. Njegove revizije zato niso posebej zasnovane za odkrivanje goljufij. Če pa revizorji odkrijejo primere, v katerih sumijo, da je prišlo do goljufije, so jih dolžni prijaviti pristojnim organom.

Če Sodišče take primere odkrije, o njih poroča **Evropskemu uradu za boj proti goljufijam (OLAF)** (službi Komisije, pristojni za preiskovanje primerov suma goljufije in korupcije) in, kadar je to ustrezno, **Evropskemu javnemu tožilstvu (EJT)** (neodvisnemu uradu EU, ki preiskuje in sodno preganja kazniva dejanja, ki škodijo finančnim interesom EU) ter jima zagotovi ustrezne informacije in dokaze.

Sodišče je leta 2023 uradu OLAF prijavilo 19 primerov suma goljufije, odkritih pri revizijskem delu. Od tega je 17 primerov prijavilo tudi EJT. V letnem poročilu Sodišča o izvrševanju proračuna EU so dodatne informacije o naravi primerov suma goljufije in, kadar je to ustrezno in/ali kadar so informacije na voljo, naknadnih finančnih izterjavah, ki jih je priporočil urad OLAF.

12. Kje je na voljo več informacij o Sodišču?

Več informacij o delu in rezultatih Sodišča je na voljo na njegovem [spletišču](#).

Če želite **kontaktirati Sodišče**, pošljite elektronsko sporočilo na naslov ECA-InstitutionalRelations@eca.europa.eu.